

Samferdselskomiteen

Vår dato: 15.10.26

Avisdistribusjon og behovet for å videreføre lørdag som distribusjonsdag

Mediebedriftenes Landsforening (MBL) skal bidra til å styrke og verne ytringsfriheten, pressefriheten og informasjonsfriheten, som grunnleggende verdier i et demokratisk og åpent samfunn. MBL skal styrke og verne de publistiske verdier som representeres av Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten.

MBL skal bidra til at et mangfold av økonomisk sunne medier kan fungere som det åpne samfunns arena for fri informasjon, samfunnskritikk og debatt.

MBL representerer 350 medlemsbedrifter med over 9000 ansatte: ca. 220 mediehus, herunder om lag 200 aviser hvorav 170 lokalaviser. Andre mediehus er kommersiell allmennkringkasting, magasiner og lokal-tv. MBL representerer også virksomheter tilknyttet mediehusene blant annet avistrykkerier og distribusjonsselskaper. Medlemsavisene representerer ca. 97% av det norske avisopplaget.

Dagens anbudsordning

Dagens anbudsordning for avisdistribusjon fungerer godt og må videreføres, og lørdag må inngå som fast distribusjonsdag. Anbudsordningen er et demokratisk tiltak, og utgangspunktet er at alle husstander skal kunne få papiravis på utgivelsesdagen, uavhengig av hvor i landet de bor. Dette handler om likeverdig tilgang til redaktørstyrte medier uavhengig av bosted og digital kompetanse, ikke primært om avisøkonomi. Det er derfor svært uheldig at regjeringen vil redusere avisdistribusjonen til tre dager i uken i områder uten kommersielle avisbudnett.

Norge har et sterkt mediemangfold, høy tillit til redaktørstyrte medier og høy bruk av nyhetsmedier. Dette er en sentral del av samfunnets motstandskraft mot desinformasjon, polarisering og svekket tillit. Samtidig er mediemangfoldet under økonomisk press. Selv om norske aviser er digitalt ledende, er bransjen fortsatt avhengig av inntektene fra papiravisen for å finansiere journalistikken og utvikle bærekraftige digitale forretningsmodeller.

Dagens anbud fungerer i all hovedsak godt, og sikrer avisdistribusjon i områder uten kommersiell avisdistribusjon. 78 prosent av husstandene dekkes av den kommersielle delen av distribusjonen. Ordningen innebærer at abonnenter får avisen på utgivelsesdagen, uansett hvor de bor. Dette er viktig for abonnentene i distriktene, for avisøkonomien og for demokratiet. Når distribusjonen svekkes, faller abonnenter fra, og avisenes erfaring er at bare omtrent halvparten av papirabonnentene blir med videre digitalt.

Hvorfor er lørdag viktig:

- Det er et viktig demokratisk prinsipp at hele landet har samme mulighet til å få aviser levert hjem.
- Lørdagsavisen har en særlig publisistisk funksjon. Den er viktig for debatt, kommentarstoff og kronikker, fordi mange lesere har bedre tid til å fordype seg i helgen.
- Hvis man skal ivareta lokalavisene må man ta vare på hele økosystemet, også de større avisene. Aviser som distribueres seks dager i uken står for om lag 40 prosent av avisvolumet i anbudsområdet, og har samtidig en mindre negativ opplagsutvikling enn aviser med lavere frekvens. Seksdagersavisene vil bli enda viktigere for volumet i anbudet fra sommeren 2027.
- Lørdag er økonomisk viktig for en rekke aviser. Helgeabonnement er populære, og lørdagsutgaven er ukens viktigste utgave og har en betydelig andel av papirannonseomsetningen.
- Det er en reell risiko for at større aviser med lørdagsutgave vil kun tilby digitale abonnement i anbudsområdet dersom lørdag tas ut av anbudet. Grunnen er at disse avisene ikke vil kunne tilby et fullverdig tilbud på papir til disse abonnentene. I praksis vil det presse utviklingen i anbudsområdet i digital retning før avisene mener det er økonomisk forsvarlig, og før abonnentene har valgt det. Det vil ramme abonnenter i distriktene og ikke-digitale brukere, som tvinges over på digitale løsninger de ikke kan eller ønsker å bruke.

Videreføring av lørdag vil bety en provenyeffekt på rundt 65 mill. kr for 2027 (halvårseffekt), under forutsetning av at Postens omdelingsfrekvens er som nå.

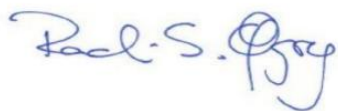
Anbefaling

MBL ber komiteen vedta følgende:

Komiteén peker på lørdag er en integrert og sentral del av avisdistribusjonen, som ikke kan tas ut uten vesentlige negative konsekvenser for abonnentene det gjelder. Det må være lik tilgang til papiravis på utgivelsesdagen uavhengig av geografi og digital kompetanse. Komiteén ber regjeringen videreføre dagens anbudsordning for avisdistribusjon med faste distribusjonsdager tirsdag, torsdag, fredag og lørdag fra sommeren 2027, når dagens anbudsordning utløper.

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING

Randi S. Øgrey

Adm. dir.